

Montmajor i la conservació del patrimoni rural

Conservar el patrimoni històric i cultural és un dels objectius que sempre forma part de la llista de propòsits de les legislatures de tots els ajuntaments i, encara que les intencions són bones, en poques ocasions es compleix, al·legant sempre la manca de pressupost.

Un altre problema afegit és el no saber per on començar, ja que el pas de l'home ha deixat múltiples petjades de la seva presència: restes arqueològiques, tot tipus d'edificacions, elements etnològics, folklore, art, documents..., amb l'inconvenient de no saber què s'ha de fer amb aquest diversificat llegat, tenint en compte que no sempre ha de ser guardat per una institució.

El problema s'agreuja quan aquests elements formen part de col·leccions particulars i són patrimoni d'una família, fonamentalment perquè només s'hi dona un valor sentimental, i pel desconeixement involuntari del que significa conservar. La manca de coneixements i de criteris envers el patrimoni comarcal esmentat ha provocat la destrucció de tot tipus d'objectes. Això, juntament amb l'absència d'una política cultural sòlida que ajudi a la població a donar un valor al seu llegat, han afavorit a fer palès l'oblit.

Sortosament som un país on hi ha un patrimoni important i divers, però que ha sofert una tria d'allò que s'ha d'inventariar i conservar de forma selectiva, sense tenir en compte els elements que també formen part del nostre passat, però als qual no s'ha donat prou valor històric i cultural.

Segurament, un dels oblitats més importants és el que fa referència al mobiliari. Aquest ha ocupat un lloc destacat en la vida quotidiana i sempre ha estat lligat al passat històric, fins i tot donant fe d'esdeveniments. Els mobles conserven un significat cultural que ens acostava al passat del seu entorn; si l'allunyem del significat estrictament mercantilista dels antiquaris i afirmem el seu valor com a document històric podem descobrir valors diversos:

tenen un valor sociològic que reflecteix les formes de vida dels humans al llarg del temps; un valor artístic com a obra d'artesanía humana i manifestació de diferents estils, i una càrrega simbòlica que es manifesta en la decoració, els materials utilitzats, la tipologia i les formes.

El Berguedà ha estat una comarca eminentment agrícola amb un sistema d'hàbitat rural que ha marcat les manifestacions artístiques des de l'edat mitjana. Una part d'aquest patrimoni es conserva a les masies de la comarca, que no s'han deixat seduir per compradors d'ocasió i han mantingut el mobiliari en ús al llarg de la seva història; però, també aquest ús ha portat a la degradació, a vegades insalvable i, per tant, a la seva desaparició.

Ensenyar a recuperar i valorar el patrimoni mobiliari de les cases de pagès ha estat l'objectiu dels cursos de Restauració de Mobles Rústics que, de tres anys ençà, organitza la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Montmajor. En aquests cursos hi han participat un important nombre de persones de masies de Montmajor i d'altres municipis de la rodalia, i han donat com a resultat, no només l'aprenentatge de tècniques de restauració aplicades al moble, sinó també el foment de la sensibilització envers aquests béns com a part integrant del patrimoni etnològic del país i de la història de les nostres famílies. Aquests cursos han suposat un retrobament amb els mobles vells de casa i una important contribució per pal·liar la progressiva desaparició d'aquests béns.